

Lupta contra Constituției liberale

Discursul deputatului I. AGĂRBICEANU rostit

în ședința dela 13 Martie a Camerei.

Domnilor deputați (către Opoziție),
Domnilor (către majorități)!

După declarația citită aici în numele Partidului național român și al partidului țărănesc, rostul apariției mele la această tribună și rostul cuvântării mele e mai dinainte explicat. Nu iau cuvântul dela o tribună parlamentară, căci Parlament nu avem, ci dela o tribună publică pentruca principiile de care suntem noi călăuziți să fie auzite din nou de opinia publică a acestei țări, de cetățenii cari ne sprijinesc în lupta pe care o purtăm.

Domnilor,

Abia au trecut zece ani de când se arată situația neamului românesc din provinciile subjugate prin versurile poetului:

„De fărădelegi Ardealul geme,
Plină-i Bucovina de blesteme
Geme Basarabia sub cnut“.

Infăptuită unirea politică a Românilor prin vrednicia întregului neam, prin năzuințele tuturor acelor cari au murit mistuiți de dorul unirii, și prin jertfa sutelor de mii a frașilor din Vechiul regat, neamul românesc aștepta, era sigur, că în patria lui adevărată va înfăptui toată urgia arătată în versurile poetului. Dar casa cea nouă a Neamului românesc întemeiată, având unul singur și trainic acoperiș în Regalitatea română, în slăvita noastră Dinastie, având pereți tari, întemeiați pe stânca dreptății realizată prin triumful principiului de naționalitate și prin apărarea neadormită a armatei române de patru ani nu s'a putut aduce noua Constituție, care să așeze pe temelia legalității și a dreptății viețuirea neamului nostru în cadrele Statului său național.

Națiunea română intra în cadrele României-Mari cu dorința fierbinte de a-și face acest așezământ dinlăuntru întemeiat pe dreptate după care a însetat de veacuri. Sincer, cinstit și drept, sufletul românesc în deplină frățietate a tuturor provinciilor, în deplină armonie și cu împreună lucrare a tuturor frașilor, era gata să-și clădească noul așezământ constituțional, cu dragostea pe care țăraniul unui sat o pun ca să-și clădească o nouă biserică: înaltă, largă, luminoasă, în care să se simtă bine, să se oprească cu bucurie Domnul. Așa vota Națiunea română, din toate provinciile Regatului, să fie noua ei locuință, ca ori-care fiu al ei, ori-care cetățean trecându-i pragul, ajungând sub acoperișul ei, să simtă că a trecut sub adăpostul sfânt al patriei.

Această năzuință și dorință a Națiunii a fost zădărnicită până azi, și e disprețuită cu totul de cei-ce vor să impună acum țării voința lor.

Constituția e pactul fundamental dintre Națiune și Suveran. În fața noului proiect de Constituție trebuie să fim teze și voința Suveranului și voința Națiunii. Voința Suveranului nu e cunoscută.

Domnilor!

România e un Stat monarhic constituțional. Într'un Stat monarhic constituțional Constituția este pactul fundamental dintre Națiune și Suveran. Nici un alt izvor de drept pentru aducerea ei nu există decât voința Națiunii constituțional, legal și liber exprimată și voința Suveranului.

Dar în fața proiectului D-voastră de Constituție nici una din aceste două voințe nu ființează. Mai întâi din felul cum aș adus acest proiect de Constituție Națiunea nu poate cunoaște voința celui de-al doilea factor constituțional a M. S. Regelui. Într'adevăr pentru ca această voință să fie manifestă, să fie cunoscută, ar fi trebuit ca proiectul de Constituție să fie prezentat de guvern, semn că are prealabila sancțiune a M. Sale Regelui. Dar Dumneavoastră l'ați adus într'un fel de inițiativă parlamentară, la care s'a asociat guvernul, ceea ce nu indică întru nimic voința Suveranului.

Pomenirea în Mesagiul regal a necesității aducerii Constituției celei noi, nu poate fi considerată suficientă pentru a manifesta voința Regelui. Era necesar să se cunoască voința celui de al doilea factor constituțional față de acest proiect concret, elaborat și tipărit de D-voastră. Și aceasta nu se putea

face decât prin prezentarea lui de către guvern, semn că are prealabila sancțiune a M. Sale Regelui.

D-voastră vă aduceți aminte ce s'a petrecut cu trei ani înainte: guvernul Alexandru Vaida a fost înlăturat dela putere în douăzeci și patru de ore după ce s'a depus din inițiativă parlamentară un proiect de lege fundamental, acela al reformei agrare pentru Vechiul regat. Atunci s'a spus că o lege fundamentală cum e reforma agrară, adică un proiect de lege, nu poate fi adus cu știrea guvernului din inițiativă parlamentară, căci nu are prealabila sancțiune a Suveranului.

Acum nu e vorba de o lege fundamentală, e vorba de legea legilor, de temeiul tuturor legiferărilor din viitor, și d-voastră totuși ați adus proiectul de Constituție din inițiativă parlamentară, făcând ca Națiunea să nu cunoască voința monarhului față de acest proiect.

Viața Națiunii nu e reprezentată în actualele Camere Ele. deci, nu pot aduce Constituția.

Dacă voința unui factor constituțional, a Suveranului, nu e manifestată față de proiectul Constituției d-voastră, voința Națiunii e absentă din majoritățile care vor să o impună țării. Într'adevăr actualele majorități sunt ieșite din niște alegeri generale, după cari toate partidele din opoziție s'au simțit necesitate să facă, dela deschiderea pseudo-Parlamentului, declarații categorice, că nu recunosc legalitatea acestor Camere, nici puterea lor de a legifera, cu atât mai puțin recunosc caracterul lor de Adunări Constituante. Motivele care au hotărât partidele din opoziție să facă aceste declarații, să se conformeze lor în neparticiparea la lucrările Parlamentului, să le repezească de atâtea ori, și mai pe urmă în forma solemnă din ședința de Vineria trecută, sunt prea cunoscute de întreaga țară. Alegerile generale s'au făcut printr'o lovitură de Stat, schimbându-se legea electorală pentru Ardeal, printr'un decizie ministerial, prin fraude, falșuri și furturi de urne în toată țara, prin suprimarea votului universal.

Dacă este manifestată voința liberă

Noul buget al armatei

Vineri a avut loc la Ministerul de războiu întrunirea d-lor Vintilă Brătianu, ministrul de finanțe și general Mărdărescu, ministrul de războiu, cu subcomisiunea bugetară și cu d-l deputat Gh. Tătărescu, raportor. S'a pus la punct noul buget al armatei, întocmit pe 9 luni.

Pentru soldele ofițerești s'a fixat un spor total de 200 milioane, ceea ce înseamnă o mare sporire a soldelor actuale, sporire care reprezintă după concepțiunea subcomisiunii strictul necesar pentru traiu.

Iată solda totală, adică cât primește în mână ofițerul:

Sublocotenent 3300.

Locotenent 3400.

Căpitan 4100.

Maior 4500.

Lt.-colonel 4800.

Colonel 5300.

General de brigadă 6000.

General de divizie 6600.

Aceste cifre s'au fixat sub rezerva aprobării comisiei bugetare, care se crede că le va aproba, de oarece și părerea d-lor miniștri de finanțe și războiu este că ele reprezintă un minimum de traiu.

S'a dat o deosebită importanță hranei soldaților, care a fost ridicată de la 5 la 7 lei.

Deasemenea pentru întreținerea stocului de cai ce posedă armata, s'a mărit alocația de la 14 la 20 lei de cal.

Multă atențiune s'a dat chestiunii echipamentului, pentru care s'a acordat un spor însemnat și s'a făcut un proiect de reînnoirea echipamentului pe baza unui program ce se va aplica în doi ani.

Pentru o reorganizare cu totul modernă a aviației noastre militare, se va da suma de 60 milioane, peste creditele acordate.

Sporul total în noul buget al armatei

a Națiunii, ea nu e decât singură în partidele de opoziție, în deputații lor aleși, iar nu numiți.

În mod legal și constituțional voința Națiunii nu e reprezentată în așa zisele majorități. Legea și constituțional ele nu pot vorbi în numele Națiunii. D-voastră, partidul liberal de-atei puteți foarte bine să votați un program principiar pentru partidul liberal, sau un regulament de club, dar niciodată nu veți putea să impuneți țării pactul și fundamentul, care nu poate naște decât din voința Națiunii liber, legal, constituțional reprezentată și din voința Suveranului.

Și cu toate că aceasta e adevărat, aceasta e credința unei țări întregi, în fața declarațiilor solemne de Vineri, făcute în numele Națiunii din toate provinciile, d-l Brătianu n'a avut să declare altceva decât că n'a auzit nici un argument nou, N'a învrednicit declarațiile noastre nici de-o discuție principiară, ci autoritar și cutezător, ca un autocrat, a spus că va merge înainte pe drumul său, ca și când aceste partide din opoziție ar fi ua lucrul de nimic peste care se poate trece ușor, ca și când voința Națiunii ar fi în partidul liberal din parlament.

Dacă în mod legal și constituțional majoritățile liberale nu reprezintă Națiunea română și voința ei, poate o reprezintă exclusiv din punct de vedere etnic, în așa măsură întrupând calitățile de rasă ale neamului, încât ne putem da cu ochii închiși pe mâna lor?

Văzând această îndrăzneală fără pereche în istoria României, ne întrebăm: nu cumva noi toți cei din opoziție suntem într'adevăr unii prin care nu vorbește neamul, care putem să-i fim primejdieși? Nu cumva neamul românesc din toate provinciile vorbește singur prin partidul liberal, întrupând el exclusiv toate virtuțile de rasă, iar noi, dimpotrivă, neavând decât calități primejdoase? Nu cumva partidul liberal se confundă într'adevăr cu Națiunea română, și ar fi astfel îndreptățit să treacă peste voința unor elemente primejdoase.

Voiu arăta în cele ce urmează, că nici din punct de vedere etnic partidul liberal, care vrea să aducă singur Constituția, nu reprezintă Națiunea română, și că astfel, încercarea lui e o crimă de les-națiune.

(Va urma.)

este de un miliard și 200 milioane, spor socotit peste suma a nouă luni din exercițiul trecut.

Cifra totală a noului buget se ridică la suma de 2 miliarde și 338 milioane.

În legătură cu acest spor ziarul „Presa” scrie următoarele:

Un svon foarte grav circulă în anumite cercuri inițiate.

Se spune: Guvernul actual a reușit să învrăjbească și să nemulțamească toate categoriile de cetățeni. Dintre toți, nemulțămirea elementului militar era cea mai periculoasă guvernului.

În vederea unor eventuale evenimente în legătură cu votarea Constituției, evenimente în cari guvernul ar avea nevoie de ascultare din partea armatei, s'a căutat a se mulțumi pentru un moment cel puțin elementul militar. Aci ar sta explicația faptului că d-l Vintilă Brătianu a ieșit din sistemul său de stricte economii, acordând noului buget al armatei sume considerabile.

Franța și literatura germană. În timp ce la Berlin și în alte orașe ale Germaniei s'a oprit reprezentarea de piese franceze; apar în Franța ca și până acum numeroase traduceri în franțuzește ale celor mai de seamă scriitori și gânditori ai Germaniei. Astfel un institut de editură francez anunță apariția romanului *Le Sujet* („Der Untertan”) a poetului Heinrich Mann și a novejii „Jeunesse” de acelaș autor.

Tragerea a II-a a Loteriei culturale a „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român” se va ține irevocabil la 31 Martie 1923. În consecință, domniș comisionari sunt rugați a-și trimite rapoartele despre loturile vândute până la această dată. Loturile despre cari nu vor intra rapoarte până la această dată, nu vor fi luate în considerare la câștiguri, rămânând răspunzători față de public domniș comisionari respectivi. Biroul „Asociațiunii”.

Chestia agrară la Brașov

Un epilog. Recuza d-lui Dr. Aurel Dobrescu.

Pe Sâmbătă a fost fixată în fața tribunalului din Brașov deliberarea acuzei ridicate de procuratură în contra d-lui Dr. Aurel Dobrescu pentru folosirea de violență față de auto-țări cu prilejul întrunirii delegațiilor celor îndreptățiți la împroprietărire în sala „Sfatului”, la care luase parte și d-l Dr. Aurel Dobrescu, invitat de țărani, și cu care prilej faimosul președinte al comisiei de ocol, Șofeiu, a bruscat lumea, ordonând deținerea mai multora dintre delegații de față.

Înainte de-a se intra în deliberarea acuzei, d-l Dr. Aurel Dobrescu, asistat de d-l avocat Dr. Alexandru Străvoiu, a prezentat următoarea recuzare:

Sub No. 4465/28—1922 mi s'a intentat proces pentru violență contra autorității și s'a stabilit data pertractării pentru ziua de 17 Martie a. c.

Față de citația ce mi-s'a immanuat, am onoare prin prezenta a recuza onor. Tribunal Brașov, pentru următoarele motive:

1. Văd în întreg acest proces o acțiune de răzbunare politică, porinită de sus, pentru a mă teroriza. În timpul de după alegeri mi s'a înscenat 5 astfel de acțiuni, și anume:

a) Pentru atacuri și manifestări în dauna guvernului (Veni parchetul Brașov No. 264 (1357—1922).

b) Pentru violarea urnelor (No. 402).

c) Pentru agitație revoluționară prin ziarul „Glasul Oltului” (No. 1809/7022).

d) Pentru ultragiul, așăzare la rebeliune și distrugere de fire telefonice (No. 1878).

e) Pentru ultragiul și rebeliune (No. 1974).

Cu ocazia ultimei înscenări am fost ținut în închisoare prealabilă 3 zile, fără nici-un motiv serios, în ordin de sus.

Informațiile mele despre această înflăunțare de sus, mi-au fost confirmate de d-nii: procurori Alois Chenș și N. Pănculescu dela Tribunalul Brașov, cari asistând la adunarea populară ce s'a ținut în Brașov după liberarea mea din închisoare (23 Nov. 1922) au declarat în fața mai multor asistenți, că au lucrat în contra convingerii, la ordin înalt. Prezent pentru stabilirea acestei declarații pe martorii: dr. C. Moga, avocat Brașov, dr. Ion Bran-Leményl, funcționar, Brașov, Victor Branisce, redactor, Brașov și Dumitru Cârstea, econom, Brașov.

2. Cumcă față de mine se aplică acest regim special, amestecându-se puterea executivă în mersul justiției, se vede și din faptul, că procesele diferite ce le-am intentat pentru calomnie împotriva ziarului liberal local „Carpații”, deși mult. anterioare acestui proces, n'au eșit din stadiul de investigație a parchetului, iar procesul împotriva mea m'a dat un curs atât de accelerat, încât provoacă bănuiala tuturor celor ce știu ce încet se face azi distribuția justiției, din cauza supraîncărcării Trib. Brașov.

3. Sunt informat că d-l Ministru al Justiției cu ocazia deselor vizite făcute în Brașov s'a interesat direct de acest proces, impunând accelerarea lui. Rog a se interoga ca martori d-nii judecători ai acestui Tribunal, precum și d-l Ministru al Justiției Jean Th. Florescu, domiciliat în București, Hotel Athenée Palace.

4. În Ianuarie s'a dat d-lui Ministru al Justiției un banchet cu ocazia căruia aproape toți d-nii magistrați ai Tribunalului Brașov au ținut toasturi. La acest banchet a domnit o atmosferă politică de natură de-a-i putea influența pe numiții d-nii magistrați, în judecarea acestui proces înscenat de politica de partid. Pentru a se vedea spiritul care a domnit la acest banchet, rog a se procura dela ziarul „Carpații” din Brașov numărul în care este publicat în extenso discursul ținut cu acea ocazie de d-l Președinte al Tribunalului Aurel Șafirescu.

În baza acestor fapte îmi iau voe a recuza întreg Onor. Tribunal în baza art. 68 al. 2 al Procedurii penale.

Tribunalul presidat de președintele Aurel Șafirescu, asistat de judecătorii Constantin Vlad și Eugen Kiss, retrăgându-se spre a delibera, hotărăște că la cunoștință recuzarea. În consecință, toate actele procesului vor fi înalțate de urgență Curții de apel din Târgu-Murășului.

Continuarea textului de pe pagina I.

Ia seama Majestate să nu împărătești soarta împăratului din poveste, căci nu e departe ceasul, când șarlatanii te vor părași, după ce te-au acoperit cu răspundere. *Majestate! Imbracă haina trainică a voinței poporului și vei fi rubit în vecii vecilor.* (Aplauze și aprobări îndelungate.)

Urcă la tribună d-l Iuliu Maniu primit cu ropote de aplauze. D-sa spule între altele: După sute de ani de robie a neamului, despărțit în patru părți, am ajuns în fine zilele mari ale unirei fraților într'un singur trup cu jertfa scumpă a celor 800.000 ostași ai neamului și a martirilor neamului cari au suferit și luptat pentru înapoierea idealului nostru național. Nici o jertfă n-a fost prea mare pentru ca să ajungem cu un ceas mai curând această serbare a unității noastre naționale. Credeam că odată înapoierea unirea, va răzări și soarele democrației și domniei poporului. La Alba-Iulia zecile de mii de popor au manifestat într'un singur dor pentru intronarea democrației între popor muncitori, intelectuali și între toți cari vor să lucreze în ogrorul neamului. Azi oligarhii liberali ridică însă pretutindeni piedeci pentru împiedicarea voinței poporului.

Ne-am intrunit azi, aici, ca să arătăm că prima datorie este *înălțarea acestui guvern și intronarea democrației libere și sincere.* (Aplauze și aprobări furtunoase. Asistența este profund impresionată.)

D-l Maniu trece apoi în revistă toate păcatele guvernării liberale, lipsite cu desăvârșire de grija de interesele poporului și cere M. Sale să nu împiedice pe cetățeni în acțiunea lor pentru delăturarea guvernului. (Aplauze nesfârșite.)

D-l Mihalache dă citire unei scrisori primite dela d-l prof. Matei Cantacuzino, care se asociază la lupta Opoziției unite. D-l dr. Lupu rostește un violent discurs, după care d-l general Vlădescu dă citire moțiunea, pe care o vom publica în nr.-ul viitor.

A doua intrunire

s'a ținut în curte, unde au vorbit d-nii: Lupu, Valda, Mihai Popo ici, maior Ștefănescu-Drăgănești, dr. Nițescu, Madgearu, Mihalache etc.

După intrunire

Intrunirea la sfârșit la orele 12 jum. Curtea hotelului Dacia este plină de lume. Poporul care vrea să iasă pentru a înalța pe străzi până la Palat, curge de prin toate colțurile curței și încăperilor, cari permiteau să se audă prin ferestrele deschise cuvintele oratorilor Opoziției unite.

Pe strada Carol, porțiunea dintre strada Căldărari și intrarea din Bazaca în Halele centrale este plină de manifestații.

La esirea din hotelul Dacia, se deschide un drum strimț prin mulțime, pentruca fruntașii celor două partide din Opoziția unită să poată ieși în fruntea manifestațiilor.

Convoitul, având înaintea pe d-nii Maniu, Lupu, Mihalache, Valda urmași de parlamentarii partidelor Național și Tărănesc, pornește pe strada Carol în direcția Căii Victoriei.

Armata intră în acțiune.

Văzând mersul hotărât și îndărătnic a convoiului, comandanții unităților militare ordonă înaintarea. Goarneau dau armatei semnul de înaintare, dar nici un soldat nu se clătește. Comandanții primelor rânduri comandă verbal înaintarea. Aceeaș nemișcare. *Se află repede că primele rânduri sunt formate de recruți unguri, cari nu cunosc nici semnalele noastre militare și nici limba românească.*

Manifestanții se apropie de acest prim cordon. În față, fruntașii Opoziției au se dau în lături. Invălmășaia continuă. Soldații încep să lovească. Câțiva soldați se urcă pe ziduri și pe mai multe butoaie, de unde lovesc cu patul armel.

Time de două ore a durat lupta, rândurile din față ale manifestațiilor s'au mândru-se mereu, un mare număr fiind scos din lupta de loviturile primite. Într-o stradă îndărătnică salvarea așteaptă pe răniți.

Fruntași văzând că nu se ajunge în mod acesta la nici un rezultat satisfăcător, se urcă în balconele caselor, de unde vorbesc.

Printr-o încordare de forțe mulțimea reușește totuși să rupă primul cordon militar. Manifestanții însă sunt învinși de noile forțe militare ce sosesc.

Lupta se dă acum pe două fronturi, spre Calea Victoriei și spre strada Căldărari.

Lumea strigă încontinuu La Palat! La Palat!

Un deputat grav rănit.

Se încinge o îmbrânceală înverșunată. Loviturile curg fără măsură și fără să fie observate. Numeroși grav răniți sunt scoși imediat din luptă. Cei mai ușor răniți cu dinți scoși, cu nările sângerânde, nici nu mai contează. Numărul celor răniți se ridică la 20-30. Sub lovitura puternică a unui soldat, unul din deputații din primele rânduri cade în nesimțire. Toată lumea crede că este mort. Deputatul Ioan de Ialomița, este recunoscut îndată. Deși i-se dau imediate îngrijiri, nu-și revine.

D-l Ioan este dus de automobilul salvării la spital. Acolo în urma îngrijirilor date își revine și la cererea d-sale este dus la hotelul Luvru unde locuiește. Un medic chemat în grabă constată fractura unei coaste.

D-l Marinescu, fost inspector de poliție, fiind străpuns de baionete în piciorul drept, este dus deasemenea la spital. D-l Anton Ionescu deasemenea.

În această vreme lupta de stradă continuă până armata reușește să-și facă rânduri rânduri-printre manifestații.

În fața Teatrului Național

Văzându-se în imposibilitate de a mai face ceva, lumea se împrăștie pentru a se aduna imediat la Clubul Partidului Tărănesc, de unde un impunător convoi în frunte cu d-nii Lupu și Mihalache pornește neîntâmpinând nici o rezistență pe Bulevard și-apoi pe Calea Victoriei până la Clubul Partidului Național dela ziarul „Epoca”. În câteva secunde Piața Teatrului Național s'a înțesat de lume care cerea ca d-nii Lupu și Mihalache să vorbească. D-nii Lupu și Mi-

halache vin la balcon și încep să vorbească.

În depărtare, spre Capșa se văd regimente întregi venind în sunetele trâmbițelor.

Ele formează în câteva clipe un cordon spre Palat și altele spre teatru și străzile lăturalnice.

Mulțimea este îndată împinsă înapoi până ce este îndepărtată la o distanță apreciabilă de de Club. Totuși vocea puternică a d-lui Lupu poate fi auzită și deaceo. Se iau noui măsuri ca lumea să fie scoasă complet chiar de sub privirea fruntașilor Opoziției cari rămân la balcoane. Lumea opune rezistență timp de câteva secunde dar văzând că nu poate răzbi cu noile forțe ce sosesc, aclamă pe fruntașii din balcoane și se retrage.

O parte din garnizoana bucu-reștilor -- care toată, compusă din mai bine de 20 mii soldați, a fost pusă în mișcare -- se află în Piața Teatrului.

Nu mai vezi nici un civil.

Se dă atunci ordin ca trupele să se retragă.

Însă abia se deschide câteva străzi, și Piața Teatrului este din nou plină de lume. Din nou se aduce armata, de data aceasta cu forțe îndoite. D-l Lupu își continuă vorbirea.

Se aude un pocnet de armă. Redactorul Nicolau dela ziarul „Epoca” este atins de-un glonte de pușcă, dar ca prin minune scapă nerănit. Glonțele i-a perforat numai pardesul. Se zice că arma a luat foc din neglijența soldatului.

În balconul clubului apare un fotograf, care fotografiază lupta de stradă.

Încercare de arestare.

D-l Grigore Filipescu coboară în stradă și la contact cu lumea. Poliștii sar și-l arestează, dar câțiva fruntași din club intervenind, d-l Grigore Filipescu este scăpat și readus în club.

D-l dr. Lupu continuă să vorbească din balcon. Nimeni nu mai simte loviturile ce le capătă și nici nu ține seama de îmbrânceală, fiecare soarbe cu sete cuvintele d-lui dr. Lupu. Lumea însă este din nou împrăștiată.

Sunt orele 5 p. m., pe străzi domnește aceeaș stare. Fruntași stau în balcoane, restul în camerele clubului, unde se discută cu emoții ultimele scene.

Nimeni nu iese afară din club, căci odată ce trece de primul cordon postat chiar la ușa clubului, nu mai poate intra înapoi.

D-l Lupu încearcă din nou să vorbească, dar din nou se dau ordine de exerciții individuale comandate cu voce tare.

După cum spune d-l dr. Lupu, soldații sunt puși să chițcă ca șobolanii.

Dela clubul Partidului național vorbesc Mihalache, Lupu, Filipescu, păr. Manu, maior Ștefănescu-Drăgănești și alți fruntași.

Ca să nu se audă cuvântările, se dă ordin soldaților să facă exerciții militare cu glas tare: La umăr arma! La picior arma! Apoi goarneau sună încontinuu.

Aceeași stare durează până la orele 9 seara, când armata se împrăștie pentru a nu împiedica reprezentația dela Teatrul Național. O mare mulțime de oameni se adună în fața Clubului de unde se ține vorbiri.

Insuflețirea ține până târziu în noapte, când lumea s'a împrăștiat la sfatul dat de fruntașii naționaliști și țărăniști pentru a se aduna azi din nou la o altă intrunire publică.

În această vreme s'au ținut consfătuiri la Clubul Naționalist din Pasagiul Majestic, unde se aflau toți cei ce nu putuseră pătrunde în clubul celălalt.

În audiență.

Cincisprezece deputați naționaliști și țărăniști s'au înscris eri la Palat, pentru ca să fie primiți în audiență.

Azi, Luni, la ora 11 are loc o nouă intrunire în sala „Dacia”,

după care mulțimea cetățenilor va însoți pe fruntași la ședința Camerei.

Consiliul de miniștri este declarat în permanență.

Informațiuni

Sâmbătă la Palat în cabinetul d-lui Mișu, d-nii Ionel Brătianu, gen. Mărdărescu și ministrul Mișu au luat dispozițiuni pentru măsurile militare ce s'au desfășurat eri Duminică.

Acești trei domni sunt răspunzători de crimele comise împotriva cetățenilor. Sfidăm să ni-se dea desmințirea știrii noastre, pe care o ținem din cea mai bună sursă.

Armata a primit ordin să împiedice cu orice preț manifestațiile. La Palat să nu camva să ajungă cineva. În special ministrul Mișu cere măsurile cele mai drastice.

Acest ministru al Palatului se dovedește că este nu în slujba Coroanei ci a Brătienilor. Acest om este uneltitorul la Palat al intrigiilor liberale și cel mai activ din Camerila palatistă, care izolează pe Rege de popor.

Ca să se știe.

D-l dr. Aurel Dobrescu voinde să plece Sâmbătă noaptea cu trenul la București, a fost oprit să se urce în tren de-un agent al Siguranței și condus pe jos dela gară între baionete, până la locuința sa.

Protestăm cu ultima energie în contra acestui atentat monstruos la libertatea cetățenească.

Aviz! Mănat de râvna de a propaga arta dramatică la săteni prin publicarea în „Biblioteca amatorilor de teatru” și în „Biblioteca teatrală pentru copii” conduse de mine, — piese cât se poate de bune — m'am decis de a da în fiecare an la 1 August un premiu de 1000 Lei pentru cele mai bune două piese ce vor intra la concurs cel mult până la finea lui Maiu în respectivul an.

Condițiunile: I. Prima piesă, dramă, comedie, sau vodevil, cu subiect din istoria sau din viața socială a românilor, potrivită pentru diletanți, tipărită să nu fie mai lungă de 16 pagini a 16/24 cm. II. A doua piesă, mică pentru copii, de un conținut strict moral și educativ, să aibă numai pe jumătate aceea mărime ca cea dintâi. III. Piese ce vor fi premiate vor trece în proprietatea subscrierului îndată după solvirea premiului. IV. Autorul va alătura un plic închis, în care se va afla adresa legibilă scrisă a autorului, iar pe plic și pe fașa de pe piese autorul va scrie unul și acelaș Moto. Aceasta o pretinde comisiunea cenzurătoare, ca un sens discret pentru autor.

Lugoș, la 12 Martie 1923. Ioan Baclu, preot penzionar.

Pentru combaterea tuberculozel medicul englez dr. Warrier-Iones a înființat în apropierea de Cambridge un sat întreg, numit Papworth pentru pacienții săi, bolnavi de plămâni. În jurul uncastel, transformat în spital, s'au construit vre-o sută cășcioare în mijlocul unei păduri, cari stau în legătură cu castelul printr-o rețea dublă de lumină electrică și sonerie electrică. S'au construit de-asemenea și localuri pentru intruniri, sufragerii, săli de baie și diverse ateliere. Noul sat dispune de tot felul de meseriași. Bolnavii se pot ocupa de-asemenea și cu grădinaritul, cultura vitelor și alte ramuri de economie.

Toate atelierele sunt bine aerisite și fiecare cășcioară dispune de-o bucătărie, o sufragerie și mai multe dormitoare. În aceste locuințe stă bolnavul cu membrii familiei sale. Surori de caritate îngrijesc de igiena odăilor. Când sosște un bolnav, e imediat căutat de medic, care îl trimite sau în spital sau în vre-un atelier, după gradul boalei. Făcându-se mai bine, îl se dă o locuință, unde-și poate

Continuarea textului pe pagina 4-a.

AVIZ!

Aduc la cunoștința Onor. Public, din oraș și jur, că mi-a sosit un însemnat stoc de stoffe engleze și indigene, pentru noul sezon de primăvară, de calitate superioară, de ceace se va convinge fiecare. Prețul unui costum dela Lei 1800 — în sus.

Fac cunoscut totodată vechilor mei clienți că mi-am împărțit prăvălia în 3 secții: croitorie civilă, militară și ceaprazerie; astfel că voi putea servi On. Public cu toi ce cade în bransa mea.

D-nii preoți vor putea fi serviti cu reverende și pardesiuri, de calitate superioară.

PETRU PAVEL

Brașov, 26. Strada Mihail Weiss 26.

aduce pe membrii familiei sale. Ceea-ce câștigă prin munca sa, îi aparține lui. Moare capul familiei, membrii familiei sunt ajutorați de administrația satului, până ce-și găsesc o ocupație rentabilă. Satul Papwórh s'a înființat de 6 ani și se estinde din an în an. E cel mai nou sistem în Anglia de-a combate tuberculoza.

Conferențele „Asociației profesorilor secundari“.

A treia conferință din seria organizată de „Asociația profesorilor secundari“ va avea loc mâine, Marți 20 Martie, orele 6 1/2, în Sala festivă a Liceului „A. Șaguna“.

Domnul avocat Alexandru Moroianu va vorbi despre „Naționalism și internaționalism“.

După o conferință din domeniul culturii naționale, după o conferință despre progresele medicinei în ultimele decenii, a treia din seria anunțată va trata o chestiune în totdeauna de actualitate în domeniul ideilor politice: naționalismul și internaționalismul.

Conferințiarul este un tânăr distins avocat din localitate, autor al unei cunoscute lucrări despre „Bolșevism“ premiată de „Cartea Românească“ și un vorbitor de talent.

Publicul e invitat să ia parte în număr cât mai mare la opera de propagandă culturală întreprinsă de „Asociația profesorilor secundari din Brașov“.

M. E.

VINURI PRIMA CALITATE

de Ardeal și vechiul Regat cu Lei 15-20 p. litru se vinde la

Bodega Ioan I. Avrigeanu,
Nr. 7. — Strada Prundului — Nr. 7.

Cinema-Apollo

(Teatrul Național)

Marți 20, Miercuri 21 și Joi 22

Madame Recamier

dramă istorică în 6 acte.
În rolul principal: Fern Andra și Bern Aldor. 1-3

În zilele de Marți 20, Miercuri 21 și Joi 22 Martie, va fi mare

concurs de luptă.

Reprezentările se încep la orele 4-6, 6-8, 8-10 și după fiecare reprezentare se va da concursul de luptă, la care vor lua parte următorii atleți:

Czája János, campionul lumii; Zsigli, boxer; Pavel, campionul Europei; Vinter, boxer și atlet; Guntersdorf, atlet; Gustavsohn, campionul Europei; Mendmayer, campionul Austriei.

Publicul este rugat, având în vedere luptele violente, să păstreze cea mai mare liniște.

Prețul locurilor, pe lângă cele obișnuite, de cinematograful, vor fi majorate cu 5 Lei balconul, 3 Lei loc I., 3 Lei loc rezervat și Lei 2'50 loc II. și galerie.

Nr. 370/923.

Publicațiune.

Târgul de primăvară în comuna Feldioară, județul Brașov se va ține în următoarele zile:

- 1. Târgul de vite în 25 Martie a. c.
 - 2. Târgul de marfă în 26 Martie 1923.
- Feldioară, la 14 Martie 1923.
3674 2-2 Primăria comunală.

Cețiți și răspândiți
GAZETA TRANSILVANIEI

Biroul de informațiuni și Expertize de păduri.

Face vânzări de case, păduri cum și evaluări, atât pentru cumpărători cât și pentru vânzători. Vânzări de materiale lemnoase de orice esență, atât pentru cine vrea să vândă, cât și pentru cine vrea să cumpere — face expertize de păduri, contra plata deplasării sau comision, ne transportăm la domiciliu.

Biroul de informațiuni
IOAN BULIGĂ, Azuga.
Telefon (casă).

8810 16-0

Văpsitoria și Curățătoria chimică
Wilhelm Körner
Fabrica: Strada Mispului Nr. 1.

Saxonia 523
3652 3-12

Se recomandă On. Public pentru sezonul de primăvară cu curățitul și văpsitul de garderobe de dame și bărbați, precum și cu executarea tuturor lucrărilor atingătoare în această branșă.

Sucursale:
STADTLER, strada Vămil 29.
KLUSCH, Curtea Honterus 10.

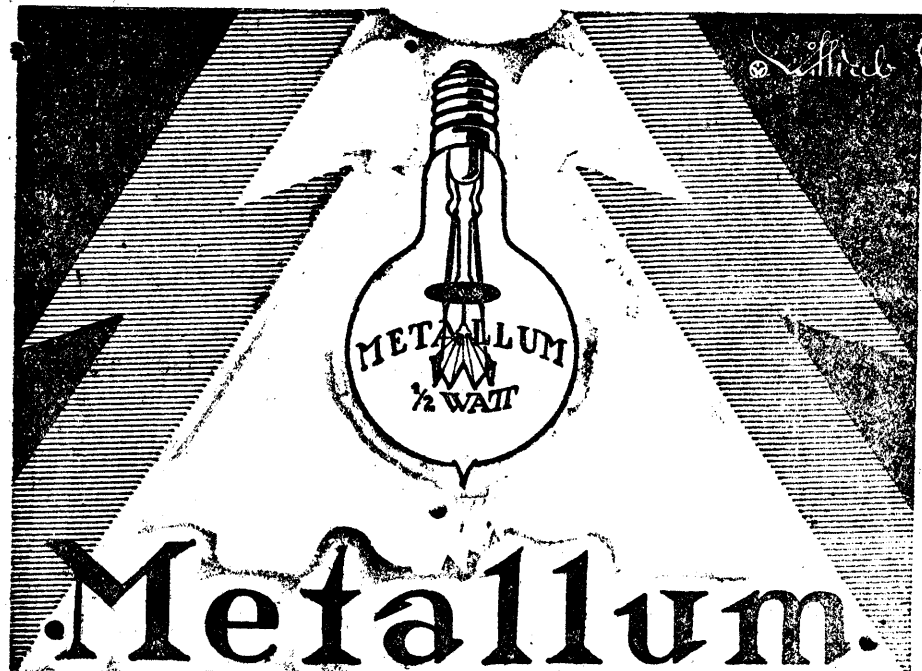
Domnii Abonați
ai ziarului care sunt în restanță cu plata abonamentului, sunt rugați ca de urgență să trimită costul abonamentului prin mandat postal, contrar vom fi siliți a sista trimiterea ziarului.
Administrația.

De vânzare, din cauza plecării,
una moară,
în comuna Târlungeni, împreună cu 3 perechi de pietri, și două grădini cu pomi roditori. Preț convenabil. Apă suficientă atât vara cât și iarna. Informații la proprietarul Ioan Rângă, la moară.
8679 1-2

Abonamente la Gazeta Transilvaniei se pot face ori și când timp mai îndelungat sau luare.

Sosirea și plecarea trenurilor din gara Brașov.
— Valabil dela 1 Noembrie 1922. —

Sosirea			Plecarea		
din București:			spre București:		
Trenul:	Nr.-ul:	Ora:	Trenul:	Nr.-ul:	Ora:
Accelerat	11	12.33	Personal	128	23.18
Personal	129	14.47	Orient-Express	14	2.31
Accelerat	15	19.14	Accelerat	10	3.35
Personal	177	22.47	Personal	178	5.45
Accelerat	9	2.01	Accelerat	16	10.20
Orient-Express	13	3.00	Accelerat	12	16.57
Personal	127	6.12	Personal	130	15.55
din Oradea-mare:			spre Oradea-mare:		
Personal	128	22.50	Accelerat	11	12.53
Accelerat	10	3.20	Personal	129	15.26
Personal	178	5.21	Personal	177	23.07
Accelerat	12	16.43	Accelerat	9	2.15
Personal	130	15.25	Personal	127	6.30
din Arad:			spre Arad:		
Orient-Express	14	2.14	Accelerat	15	19.35
Accelerat	16	10.00	Orient-Express	13	3.21
din Făgăraș și Sibiu:			spre Făgăraș și Sibiu:		
Mixt	690 (numal din Făgăraș)	7.14	Personal	233 (până la Sibiu)	7.15
Personal	243 (din Sibiu)	12.30	Mixt	689 (numal până la Făg.)	16.30
din Sf. Gheorghe (Brețcu, Miercurea Ciucului și Târgu-Murăș):			spre Sf. Gheorghe (Brețcu, Miercurea Ciucului și Târgu-Murăș):		
Personal	222	10.03	Personal	223	7.25
Personal	226	14.35	Personal	221	14.00
Personal	224	22.35	Personal	225	16.50
din Zernești:			spre Zernești:		
Mixt	686	6.56	Mixt	685	7.35
Mixt	688	13.40	Mixt	687	17.00

Metallum.

3868 6-0

Societatea Generală de Publicitate
S. A. Capital Lei 3.000.000
Directori: Carol Schuler și S. Berger
Centrala: Str. Karagheorghievici 9, Telefon 11/84
Sucursalei Calea Victoriei 60 (Cinema Select Central)
Calea Dodești No. 27
Calea Griviței (Cinema Volta-Buzești)

Concesionara exclusivă a publicității ziarelor
Adevărul, Dimineața și Epoca
Contracte speciale de publicitate cu toate ziarurile din țară.
Condițiuni speciale de publicitate în ziarurile din:
Ardeal, Banat, Bucovina și Basarabia.

Proiecte și oferte de publicitate gratuite la cerere, oferind o publicitate constituțională și productivă.

FREDERIC CZELL & FII
Grupa CAROL CZELL
Biroul Central: Str. Principele Carol, 17.
Depozit General: Brașov-vechiu, str. Lungă, 97.

Comenzile pentru bere, vin și licheruri se primesc sau prin poștă sau prin telefon Nr. 72 și 38.

Bere comandată peste 25 sticle se transportă la domiciliu, tota șă vinurile de masă și desert, precum și toate licherurile fine.

La dorință trimetem preț-curent.